

หลักสูตรการประกอบอาชีพผู้ประกอบการขยายพันธุ์พืช
จำนวน ๕ ชั่วโมง
กลุ่มวิชาอาชีพเกษตรกรรม

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้ มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ๒๕๕๕ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปี ที่จะพัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เเท่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ ประชาชนและประเทศชาติ

มนุษย์และสัตว์ต่างๆ ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ถ้าขาดพืช เมื่อปราศจากพืช สัตว์ต่างๆ รวมทั้งมนุษย์ก็จะตายไปด้วย ซึ่งแตกต่างจากพืชที่สร้างอาหารเองได้ สัตว์และคนไม่สามารถสร้างอาหารเองได้ดังนั้นจำเป็นต้องอาศัยพืชเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ เราได้อาศัยพืชประดับโลกให้สวยงาม นอกจากนี้มีผักผลไม้ช่วยสร้างรสชาติให้อาหาร มีธัญพืชช่วยให้แป้งและคาร์โบไฮเดรตแก่มนุษย์และสัตว์ต่างๆ พืชให้ชีวิตไม่เพียงแก่คนและสัตว์เท่านั้น พืชยังให้ชีวิตแก่สภาพแวดล้อมต่างๆ รวมทั้งแมลง จุลินทรีย์ด้วย ทำให้ความเจริญแผ่ไปยังส่วนต่าง ๆ ของโลก พืชจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้สิ่งที่มีชีวิตดำรงชีวิตอยู่ได้

ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน อาชีพการเกษตรโดยเฉพาะการผลิตพืชมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งประเทศใดที่มีสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่เหมาะสมต่อการเกษตรจะได้เปรียบเพราะสามารถที่จะผลิตอาหารสำหรับเลี้ยงพลเมือง และส่งเป็นสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้ ซึ่งสัมพันธ์กับความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มจำนวนพืชพันธุ์ โดยการขยายพันธุ์ ซึ่งสามารถเป็นอาชีพได้ โดยมีความสำคัญ ดังนี้

๑. การขยายพันธุ์พืช ก่อให้เกิดรายได้ต่อเกษตรกรและครอบครัว โดยปกติการปลูกพืชทุกชนิดจำเป็นต้องมีพันธุ์พืช แต่เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สามารถขยายพันธุ์พืชไว้ปลูกเองได้ผู้ที่ขยายพันธุ์พืชไว้จำหน่ายจึงมีรายได้ดีมาก บางรายมีรายได้ดีกว่าผู้ปลูกพืช

๒. การขยายพันธุ์พืชทำให้มีรายได้จากการส่งสินค้าออกมากขึ้น เนื่องจากการขยายพันธุ์พืชจะทำให้ได้พันธุ์พืชดี ให้ผลผลิตสูงและเร็ว จึงทำให้สินค้าการเกษตรมากขึ้นและเป็นเหตุให้มีรายได้จากการขายสินค้ามากขึ้น

๓. การขยายพันธุ์พืชก่อให้เกิดการสร้างงานในท้องถิ่น การขยายพันธุ์พืชเป็นอาชีพที่ทำให้เกษตรกรในท้องถิ่นไม่ต้องอพยพเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่อาชีพอื่นในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาภัยสังคมตามมา นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดการสร้างงานในท้องถิ่นปัจจุบันจึงมีอาชีพการซื้อขายกิ่งพันธุ์เกิดขึ้นตามท้องถิ่นต่างๆ ของประเทศ และอาชีพนี้ยังทำรายได้สูงให้กับผู้ดำเนินการด้วย

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพ ภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ ในการขยายพันธุ์พืชเป็นอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

เรียนรู้และฝึกทักษะ จำนวน ๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ความสำคัญของการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์พืช
๒. ทักษะการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์พืช
 - ๒.๑ ชั้นเตรียมการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์พืช
 - ๒.๑.๑ สถานที่ / พื้นที่
 - ๒.๑.๒ องค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ของพืช
 - ๑.๒.๓ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์พืช
 - ๒.๑.๔ ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์พืช
 - ๒.๒ ขั้นตอนการขยายพันธุ์พืช
 - ๒.๒.๑ การขยายพันธุ์พืชแบบอาศัยเพศ
 - การเพาะเมล็ด
 - ๒.๒.๒ การขยายพันธุ์พืชแบบไม่อาศัยเพศ
 - ๑) การตอนกิ่ง

๒) การตัดซ้ำ

๓) การต่อกิ่ง

๒.๓ ขั้นการปฏิบัติดูแลพันธุ์พืชเพื่อจำหน่าย

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตรการศึกษาออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

